

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/75/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8614204724
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8614204724.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Burešovej a členov senátu JUDr. Mariany Muránskej a JUDr. Martina Barana v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovesnko, s.r.o., Bratislava, Pajštúnska 5, IČO: 35 724 803, právne zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o., Pajštúnska 5, Bratislava, IČO: 36 613 843 proti žalovanej: R. U., nar. XX.X.XXXX, bytom XXX XX U. XX, za účasti vedľajšieho účastníka na strane žalovanej: Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“, Námestie legionárov 5, 080 01 Prešov, IČO 42 343 828, právne zastúpený advokátom JUDr. Igorom Šafrankom, advokátom, so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, o zaplatenie 4.389,61 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Svidník č.k. 2C/193/2014-115 zo dňa 11.11.2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a v súvisiacom výroku o trovách konania.

Náhradu trov odvolacieho konania účastníkom konania a ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanej povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 181,23 Eur s 9% úrokom z omeškania ročne, zo sumy 60,41 Eur od 21.9.2011 do zaplatenia, zo sumy 60,41 Eur od 21.10.2011 do zaplatenia a zo sumy 60,41 Eur od 21.11.2011 do zaplatenia, všetko do troch dní od právoplatnosti konania. V prevyšujúcej časti žalobu zamietol. Trovy konania žalovanej nepriznal a vyslovil, že žalobca nemá právo na ich náhradu. Žalobcovi uložil povinnosť zaplatiť vedľajšiemu účastníkovi trovy konania v sume 715,60,- Eur na účet jeho právneho zástupcu JUDr. Igora Šafranka, č. ú. XXXXXXXX/XXXX, O.: SK XX XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, J.: J., VS XXXXXXXX, do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

Rozhodnutie právne odôvodnil podľa § 2 písm. b), § 3 ods. 1 a 2, § 4 ods. 2 zákona č. 258/2001 Z.z. o spotrebiteľských úveroch, § 92 ods. 8 zákona č. 486/2001 Z.z. o bankách, § 52 ods. 2, § 3 ods. 1, § 54 ods. 1, § 100 ods. 1 a až 3, § 101 Občianskeho zákonníka.

V odôvodnení uviedol cit.: „Žalobca sa podanou žalobou proti žalovanému domáhal zaplatenia sumy 4.389,61 Eur s 9 % úrokom z omeškania od 2.7.2014 do zaplatenia a úroku z omeškania zo splátok za obdobie od 21.9.2010 do 1.7.2014 vo výške 1.085,92 Eur.

Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že právny predchodca žalobcu so žalovaným uzatvoril zmluvu o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, na základe ktorej žalovanému poskytol úver vo výške 120.000,- Sk (3.983,27 Eur) s úrokovou sadzbou premenlivou 12,35% ročne v deň uzatvorenia úverovej zmluvy. Tento úver sa žalovaný zaviazal splácať v mesačných splátkach vo výške 1.820,- Sk (60,41 Eur) vždy k 20. dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.8.2007 a splatnosť poslednej splátky dňa 20.6.2017. Slovenská sporiteľňa a.s. vo svojom písomnom podaní zo dňa 24.10.2014 uviedla, že vyhlásila mimoriadnu splatnosť predmetného úveru ku dňu 6.12.2011, avšak dôkaz o tom nepredložila. Poukázala na to, že pohľadávku voči žalovanému postúpila, a preto nedisponuje predmetným oznámením o vyhlásení mimoriadnej platnosti. Žalobca však doklad o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo strany Sporiteľne nepredložil. O tom, že Slovenská sporiteľňa zrejme nevyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru svedčí aj skutočnosť, že žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru svojim písomným podaním zo dňa 23.1.2012. Z prehľadu splácania úveru vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania so splácaním už v marci 2008 a boli mu zaslané upomienky dňa 9.4.2008, 24.4.2008 a 12.5.2008.

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už splatnými (dospelé splátky) a to za predpokladu predchádzajúcej písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Bolo preukázané, že zo strany SLSP, a. s. nedošlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru.

Na základe uvedeného súd uzatvára, že Slovenská sporiteľňa a.s. v čase postúpenia mohla postúpiť na žalobcu iba splátky splatné, t.j. splátky od 21.9.2010 do 20.11.2011. U splátok splatných od 21.9.2010 do 20.8.2011 súd akceptoval námietku premičania, nakoľko žaloba bola podaná na súd dňa 27.8.2014, teda po uplynutí trojročnej premičacej doby u týchto splátok. Vznesenú námietku premičania považoval súd za dôvodnú, a preto žalovaného zaviazal na zaplatenie splátok splatných 20.9.2011, 20.10.2011 a 20.11.2011. Preto súd žalobu, týkajúcu sa premičaných splátok ako aj ostatných splátok splatných od 20.12.2011 súd zamietol, nakoľko na túto časť žaloby žalobca nemá aktívnu legitimáciu v dôsledku nesplnenia podmienok ustanovenia § 92 ods. 8 Zákona o bankách, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia. Keďže ku dňu postúpenia pohľadávky (15.12.2011), nebol splatný celý úver, nakoľko žalobca nepreukázal, že došlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti zo strany Slovenskej sporiteľne ale splatnosť celého úveru vyhlásil sám žalobca, Slovenská sporiteľňa a.s. nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu.

O trovách konania súd rozhodol v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p..“

Proti rozsudku, a to proti výroku o zamietnutí žaloby v prevyšujúcej časti a výrokom o trovách konania podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Námietal nesprávne právne posúdenie veci a nedostatočne zistený skutkový stav. Uviedol, že výkladom ustanovení VOP možno dospieť k záveru, že postupca a následne postúpením pohľadávky žalobca boli oprávnení, nie však povinní predčasne ukončiť záväzkovo - právny vzťah. Na žalobcu prešli zmluvou o postúpení pohľadávok aj všetky práva súvisiace s danou pohľadávkou. Postúpením pohľadávky sa stal sám žalobca veriteľom pohľadávky, pričom základným právom veriteľa je v zmysle § 488 OZ právo na plnenie od dlžníka záväzkového vzťahu. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru predstavuje právo veriteľa požadovať splatenie pohľadávky. Je potrebné rozlišovať medzi správou úveru a zosplatením úveru. Ani z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť len splatná pohľadávka. Pokiaľ je dlžník v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku, môže banka postúpiť pohľadávku zodpovedajúcu celej výške peňažného záväzku, nie len časť, s ktorou je dlžník v omeškaní. Z gramatického výkladu nielen prvej ale aj druhej vety predmetného ustanovenia je zrejmé, že zákonodarca rozlišuje dva pojmy, pojem peňažný záväzok ako celok a pojem časť peňažného záväzku. Správnosť záveru o tom, že banka môže postúpiť aj nezosplatnenú pohľadávku možno tiež potvrdiť posúdením druhej vety citovaného ustanovenia. Tento záver vyplýva aj z dôvodovej správy k § 92 ods. 8 zákona o bankách. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou žalobcu ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok. Oznámenie postupcu žalovanému o postúpení pohľadávky spolu s podacím hárkom preukazuje odoslanie tejto písomnosti žalovanému, ktoré bez ďalšieho zakladá aktívnu legitimáciu

postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky a súd má povinnosť z tohto oznámenia vychádzať bez toho, aby ako prejudiciálnu otázku skúmal existenciu a platnosť zmluvy o postúpení. Na podporu svojich argumentov poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave z 29.05.2015, sp. zn. 8Co/163/2015, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 24.04.2014, sp. zn. 19C/34/2012, rozhodnutie Okresného súdu Prievidza zo dňa 12.10.2015, sp. zn. 8C/67/2013, rozsudok NS SR zo dňa 11.06.2003, sp. zn. 4 Obo 210/01, uznesenie Krajského súdu v Nitre zo dňa 27.06.2014, sp. zn. 9Co/133/2013.

Súd na daný prípad nesprávne aplikoval ustanovenia Občianskeho zákonníka týkajúce sa premlčacej doby, nakoľko bolo potrebné aplikovať ustanovenia Obchodného zákonníka, keďže ide o zmluvu o úvere, ktorá predstavuje tzv. absolútny obchod. Predmetná úverová zmluva bola uzavretá dňa 04.07.2007, pričom v období do 31.12.2007 sa vzťahovali ust. § 52 až 54 OZ len na kúpnu zmluvu, zmluvu o dielo a na iné zmluvy upravené v 8. časti OZ, ako aj na zmluvu podľa § 55 OZ. Zmluva o úvere bola upravená v OBZ. V dôsledku toho sa na účastníkov úverovej zmluvy nevzťahovala povinnosť podľa § 879f ods. 3 OZ. Novelizovaným ustanovením § 52 ods. 1 OZ sa nespravujú nároky vzniknuté podľa § 52 ods. 1 OZ a neposudzuje sa ani platnosť právnych úkonov vzniknutých pred 01.01.2008. Poukázal na rozhodnutie NS SR sp. zn. 7 M Cdo 9/2014 zo dňa 24.03.2015, sp. zn. 2 M Cdo 3/2011 zo dňa 28.04.2011, sp. zn. 6 M Cdo/4/2012 zo dňa 27.03.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/132/2013 zo dňa 21.11.2013, sp. zn. 15Co/28/2013 zo dňa 30.10.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave sp. zn. 9Co/138/2013 zo dňa 20.02.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/157/2013 zo dňa 12.09.2013, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/64/2013 zo dňa 30.09.2014, rozhodnutie Krajského súdu v Košiciach sp. zn. 3C/266/2015 zo dňa 13.05.2015, sp. zn. 5Co/167/2015 zo dňa 13.05.2015.

V odvolaní zároveň namietal neúčelnosť trov vedľajšieho účastníka. Uviedol, že nárok na náhradu trov právneho zastúpenia nemožno priznať, ak sa určité procesné podanie nadbytočne opakuje bez uvedenia nových, procesne významných skutočností. Podania vedľajšieho účastníka sú abstraktné, všeobecné, bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutie NS SR zo dňa 24.03.2015 sp. zn. 7 MCdo 15/2014 a uznesenie zo dňa 19.03.2014 sp. zn. 6 MCdo 5/2013. Združenie na ochranu spotrebiteľa musí byť samé z podstaty svojej existencie schopné poskytnúť právnu pomoc pri súdnych konaniach v spotrebiteľských veciach. Pred zaslaním oznámenia o vstupe do konania združenie nemá žiadnu vedomosť o prejednanom prípade a len z označenia účastníkov konania usudzuje, že ide o spotrebiteľskú vec. Paušálny vstup združenia zastúpeného advokátom do konaní, v ktorých pre vstup nebol žiadny dôvod iba zbytočne navyšuje trovy konania a navodzuje dojem, že účelom vstupu nebola ochrana práv spotrebiteľa, ale získanie finančných prostriedkov v podobe náhrady trov právneho zastúpenia. Úmyslom zákonodarcu pri umožnení vstupu právnickej osoby ako vedľajšieho účastníka do konania, bolo umožniť kvalifikovanú ochranu spotrebiteľa priamo na ten účel zriadeným subjektom, ktoré budú spôsobilé poskytnúť spotrebiteľovi kvalifikovanú pomoc, a ktoré budú v danej oblasti aj materiálne aj personálne vybavené a odborne kompetentné. Nepriзнaním náhrady trov konania nedochádza k porušeniu základného práva na právnu pomoc a rovnosť účastníkov v konaní podľa čl. 47 ods. 2 a 3 Ústavy SR.

Navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok zmenil tak, že návrhu na začatie konania vyhovie v plnom rozsahu, resp. aby odvolací súd rozsudok zrušil a vrátil vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Súčasne si uplatnil trovy odvolacieho konania.

Žalovaná ani vedľajší účastník sa k odvolaniu žalobcu nevyjadřili.

Krajský súd v Prešove ako odvolací súd príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 10 ods. 1 zákona č. 99/1963 Zb. Občianskeho súdneho poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len O.s.p.), vzhľadom na včas podané odvolanie (§ 204 ods. 1 O.s.p.), preskúmal rozsudok v jeho napadnutej časti ako aj konanie, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad vyplývajúcich z ust. § 212 O.s.p. bez nariadenia pojednávania v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. s tým, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku zverejnil na úradnej tabuli súdu ako aj na internetovej stránke a zistil, že odvolanie žalobu nie je dôvodné.

Z dokazovania vykonaného súdom prvého stupňa vyplýva, že dňa 04.07.2007 došlo medzi Slovenskou sporiteľňou, a.s. (t.j. bankou) a žalovanou k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere č. 0621113892. Poskytnutý úver sa žalovaná zaviazala splácať v mesačných splátkach vo výške 1.820,- Sk (60,41 Eur)

vždy k 20. dňu v mesiaci. Splatnosť prvej splátky bola dňa 20.8.2007 a splatnosť poslednej splátky dňa 20.6.2017.

Dňa 15.12.2011 bola medzi Slovenskou sporiteľňou a.s. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok, pričom predmetom postúpenia bola okrem iného aj pohľadávka voči žalovanej, ktorá vznikla na základe zmluvy o splátkovom úvere č. 0621113892 zo dňa 04.07.2007.

Žalobca sa podanou žalobou voči žalovanej domáhal zaplata splátok splatných od 20.09.2010 do 20.06.2017.

Právnym posúdením je činnosť súdu, pri ktorej na zistený skutkový stav aplikuje príslušné právne predpisy. Nesprávnym právnym posúdením veci sa rozumie omyl súdu pri aplikácii práva. O omyl v aplikácii práva ide vtedy, ak súd použil iný právny predpis, než ktorý mal použiť, alebo ak použil síce správny právny predpis, ale ho nesprávne vyložil.

Aktívnou vecnou legitimáciou sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva subjektu - navrhovateľovi ním uplatňované právo (nárok), respektíve mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (existencia tvrdeného práva na strane navrhovateľa), alebo pasívnej (existencia tvrdenej povinnosti na strane odporcu) je imanentnou súčasťou súdneho konania (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009).

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je už (1) splatná, a to za predpokladu predchádzajúcej (2) písomnej výzvy banky a skutočnosti, že klient banky je napriek výzve (3) nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Uvedené ustanovenie je lex specialis k inštitútu cesie.

Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky môže byť považované za zákonný predpoklad z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie vždy je zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky, ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

Uvedené predpoklady sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky. Predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (pozri rozsudok Krajského súdu v Prešove vo veci 6Co 119/2013, 19Co 194/2015, 4Co 145/2014, Okresného súdu Trenčín vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 11C 233/2014, Okresného súdu Banská Bystrica vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 12C 152/2014, Okresný súd Galanta vo veci žalobcu Intrum Justitia Slovakia, s.r.o. sp. zn. 15C 33/2014, Okresný súd Svidník vo veci 5C 430/2013).

Odvolačný súd v tomto smere dáva do pozornosti uznesenie Krajského súdu v Bratislave vo veci 6Co 203/2015, ktoré sa týka postupovania pohľadávok právneho predchodcu žalobu (postupcu v predmetnom konaní), na odklon od ktorého nevidí dôvod a v plnom rozsahu sa s jeho závermi stotožňuje cit.:

„Predmetný splátkový úver vo výške 29.000,- Sk (962,62 eur) poskytla žalovanej Slovenská sporiteľňa, a. s. na základe zmluvy z 28. 8. 2006. V zmysle tejto zmluvy mala konečná splatnosť úveru nastať dňa 20. 8. 2011. Pohľadávku z tohto úveru Slovenská sporiteľňa, a. s. postúpila Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o. (právny zástupca žalobcu) zmluvou o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010. Z Čl. 7.6 bod 7.6.1 Všeobecných obchodných podmienok Slovenskej sporiteľne, a. s., v prípade porušenia zmluvnej povinnosti zo strany dlžníka bola Slovenská sporiteľňa, a. s., oprávnená okrem iného vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru alebo zmluvu o úvere vypovedať, prípadne od nej odstúpiť. Slovenská sporiteľňa, a. s., nevyužila ani jednu z týchto možností a pohľadávku teda postúpila spomenutej spoločnosti bez toho, aby úver nadobudol mimoriadnu splatnosť, resp. bez toho, aby zmluvný vzťah zanikol výpoveďou zmluvy o úvere alebo odstúpením od nej. Táto skutočnosť je zrejme z toho, že až žalobca (po tom, ako mu pohľadávku postúpila spoločnosť Havel & Holásek, spol. s r. o.) vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a to listom zo 4. 7. 2011 (č. 1. 13). Pokiaľ nebola vyhlásená mimoriadna splatnosť úveru, resp. pokiaľ zmluvný vzťah nezanikol výpoveďou zmluvy o úvere, resp. odstúpením od nej, nie je možné urobiť záver o tom, že by úver s úrokmi z neho vo výške 18,60 % ročne bol splatný. Splatnými sa do tej doby mohli stať len jednotlivé splátky úveru, so zaplatením ktorých bola žalovaná v omeškaní.

Z ust. § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. (zákon o bankách) vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu. Dôvodová správa k tomuto ustanoveniu (pôvodne išlo o § 92 ods. 7) doslova uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Pokiaľ teda Slovenská sporiteľňa, a. s., postúpila zmluvou z 21. 10. 2010 predmetnú pohľadávku z úveru v celom rozsahu Advokátskej kancelárii Havel & Holásek, spol. s r. o., postupovala v rozpore s § 92 ods. 8 zák. č. 483/2001 Z. z. Totiž keďže ku dňu postúpenia pohľadávky nebol splatným celý úver (nedošlo k vyhláseniu jeho mimoriadnej splatnosti), Slovenská sporiteľňa, a. s., nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru, vrátane úrokov z neho v celosti inému subjektu. Zmluva o postúpení pohľadávok z 21. 10. 2010 je preto neplatným právnym úkonom v zmysle § 39 Obč. zák. Vzhľadom na to v súlade so zásadou, že nikto nemôže na iného previesť viac práv, než má, je neplatnou aj zmluva z 1. 12. 2010, ktorou Advokátska kancelária Havel & Holásek, spol. s r. o., postúpila predmetnú pohľadávku žalobcovi. Žalobcovi preto v spore chýba aktívna vecná legitímácia. Odvolací súd poukazuje tiež na to, že žalobca nie je subjektom oprávneným poskytovať úvery, a preto ich nemôže vo vlastnej rézii ani spravovať. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru je pritom úkonom, ktorý možno podradiť pod pojem spravovanie úveru. Vzhľadom na to žalobca zrejme nebol oprávnený vyhlásiť mimoriadnu splatnosť predmetného úveru.“

V konaní nebolo preukázané, že pred uzatvorením zmluvy o postúpení pohľadávky medzi pôvodným veriteľom - Slovenskou sporiteľňou a.s. - t.j. bankou ako postupcom a žalobcom ako postupníkom došlo k zosplateniu celého dlhu žalovanej, resp. k predčasnému ukončeniu zmluvy o úvere pôvodným veriteľom.

Je zrejme, že postúpenie časti pohľadávky zodpovedajúcej splátkam, ktorých splatnosť mala nastať až po 15.12.2011, t.j. po uzatvorení zmluvy o postúpení pohľadávky, je v rozpore s ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, nie je ho teda možné považovať za platné. Odvolací súd preto v zhode so súdom prvého stupňa dospel k záveru, že žalobca v tejto časti nemá aktívnu vecnú legitímáciu.

Pokiaľ ide o nárok žalobcu zodpovedajúci splátkam splatným od 20.09.2010 do 20.08.2011, s ktorých zaplatením bola žalovaná v čase uzatvorenia zmluvy o postúpení pohľadávky v omeškaní, tento správne súd prvého stupňa vyhodnotil ako premlčaný v zmysle § 101 Občianskeho zákonníka, keďže ide o splátky splatné viac ako tri roky pred podaním žaloby (27.08.2014).

Podľa názoru odvolacieho súdu predmetný spor vznikol zo zmluvy uzavretej medzi obchodníkom pri výkone jeho obchodnej činnosti (poskytovanie úverov) a spotrebiteľom jeho úverovej služby, ide teda o spotrebiteľskú zmluvu. Pri posudzovaní nárokov zo záväzkových vzťahov, jedným z ktorých je

spotrebiteľ, z hľadiska včasnosti uplatnenia práva, platí úprava premlčania vyplývajúca z Občianskeho zákonníka. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 14.02.2013 v konaní sp. zn. 6Co/81/2012, v ktorom je vyslovený právny názor, že aj pri úverovej zmluve uzatvorenej podľa Obchodného zákonníka medzi podnikateľom a spotrebiteľom (a to aj v prípade, že k uzatvoreniu zmluvy došlo pred 01.01.2008 vzhľadom na ust. § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom k 04.07.2007) je potrebné použiť pri otázke premlčania (ale aj pri iných otázkach, napríklad uznanie dlhu a pod.) prednostne úpravu uvedenú v Občianskom zákonníku. Odvolací súd sa s týmto záverom v plnom rozsahu stotožňuje. Ústavný súd Slovenskej republiky v rozhodnutí sp. zn. I. ÚS 402/2011-10 z 19.06.2013 na základe ústavnej sťažnosti proti predmetnému rozsudku Krajského súdu v Prešove uviedol, že po preskúmaní rozsudku argumentáciu sťažovateľa nevyhodnotil ako spôsobilú spochybniť ústavnú udržateľnosť záverov krajského súdu. Ústavný súd nezistil, že by krajským súdom aplikovaný postup pri zisteníach a hodnotení skutkového stavu veci a pri ustálení právnych záverov mohol zakladať dôvod na zásah ústavného súdu do namietaného rozsudku v súlade s jeho právomocami ustanovenými v čl. 127 ods. 2 Ústavy. Ústavný súd nezistil, že by posudzovaný rozsudok krajského súdu bol svojvoľným alebo v zjavnom vzájomnom rozpore, či urobený v zrejmom omyle a v nesúlade s platnou právnou úpravou, či nedostatočne odôvodnený. S ohľadom na uvedené odvolací súd námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávnej aplikácie ustanovení Občianskeho zákonníka o premlčaní vyhodnotil ako neopodstatnenú.

Správnemu výroku vo veci samej zodpovedá aj správny výrok o trovách konania žalobcu a žalovanej.

Vo vzťahu k výroku rozsudku o priznaní náhrady trov vedľajšiemu účastníkovi odvolací súd uvádza:

Podľa § 93 ods. 2 O.s.p. ako vedľajší účastník sa môže popri navrhovateľovi alebo odporcovi zúčastniť konania aj právnická osoba, ktorej predmetom činnosti je ochrana práv podľa osobitného predpisu.

Podľa § 93 ods. 3 O.s.p. (účinného do 31.12.2014) do konania vstúpi buď z vlastného podnetu alebo na výzvu niektorého z účastníkov urobenú prostredníctvom súdu. O prípustnosti vedľajšieho účastníctva súd rozhodne len na návrh.

Podľa § 93 ods. 4 O.s.p. v konaní má vedľajší účastník rovnaké práva a povinnosti ako účastník. Koná však iba sám za seba. Ak jeho úkony odporujú úkonom účastníka, ktorého v konaní podporuje, posúdi ich súd po uvážení všetkých okolností.

Podľa § 137 O.s.p. trovy konania sú najmä hotové výdavky účastníkov a ich zástupcov, včítane súdneho poplatku, ušlý zárobok účastníkov a ich zákonných zástupcov, trovy dôkazov, odmena notára za vykonávané úkony súdneho komisára a jeho hotové výdavky, náhrada výdavkov právnickej osoby, ktorá je oprávnená zastupovať v konaní podľa osobitného predpisu, odmena správcu dedičstva a jeho hotové výdavky, tlmočné a odmena za zastupovanie, ak je zástupcom advokát.

Podľa § 142 ods. 3 O.s.p. aj keď mal účastník vo veci úspech len čiastočný, môže mu súd priznať plnú náhradu trov konania, ak mal neúspech v pomerne nepatrnej časti alebo ak rozhodnutie o výške plnenia záviselo od znaleckého posudku alebo od úvahy súdu; v takom prípade sa základná sadzba tarifnej odmeny advokáta vypočíta z výšky súdom priznaného plnenia.

Z obsahu spisu vyplýva, že dňa 22.09.2014 oznámil vstup do konania na strane žalovanej vedľajší účastník - Združenie - Pomoc a ochrana spotrebiteľa „POS“.

V podaní zo dňa 25.11.2014 vedľajší účastník prostredníctvom svojho právneho zástupcu poukázal na spotrebiteľský charakter sporu, s poukazom na ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách namietal absenciu aktívnej legitímácie žalobcu, uviedol, že zmluva neobsahuje všetky obligatórne náležitosti v zmysle zákona č. 258/2001 Z.z., čo má za následok bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru a vzniesol námietku premlčania časti nároku žalobcu. Súčasne si uplatnil trovy právneho zastúpenia.

V danom prípade súd prvého stupňa napadnutým rozsudkom žalobu zamietol v časti prevyšujúcej 181,23 Eur s príslušenstvom. Žalovaná teda bola v konaní neúspešná len v nepatrnej časti (4,13 %). Neúspešnému žalobcovi tak v zmysle § 142 ods. 3 O.s.p. vznikla povinnosť nahradiť trovy konania úspešnej protistrane ako aj vedľajšiemu účastníkovi vystupujúcemu v konaní na jej podporu.

Vo vzťahu k odvolacím námietkam žalobcu odvolací súd uvádza, že procesná aktivita vedľajšieho účastníka evidentne súvisí s ochranou spotrebiteľa, ktorej sa priznáva význam pri zvyšovaní kvality života spotrebiteľov (porov. rozsudok súdneho dvora Mostaza Claro C-168/05, bod 37, cit.: Okrem toho, smernica, ktorá smeruje k posilneniu ochrany spotrebiteľa, predstavuje podľa článku 3 ods. 1 písm. t) ES opatrenie nevyhnutné na splnenie poslania zvereného Spoločenstvu a, najmä, na zvýšenie životnej úrovne a kvality života v celom Spoločenstve (pozri analogicky v súvislosti s článkom 81 ES rozsudok Eco Swiss, už citovaný, bod 36).

Takýmto prostriedkom ochrany môže byť aj inštitút náhrady trov konania, v rámci ktorého nemožno poprieť aj jeho sankčnú povahu (pre porovnanie uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo dňa 14. 9. 2011 sp. zn. 7 MCdo 4/2010, cit. „Vo všeobecnosti platí, že náhradu nákladov konania ovláda zásada úspechu vo veci, ktorá je doplnená zásadou zavinenia. Zmyslom využitia zásady zavinenia je sankčná náhrada nákladov konania....., tiež uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 16.6.2011 sp. zn. II. ÚS 281/2011).

Dôležitá je pri trovách konania aj ich náhradová funkcia (porov. nález Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 17.12.2004, sp. zn. II. ÚS 31/04, cit. „Pri tomto výklade treba venovať pozornosť zmyslu a účelu inštitútu náhrady trov konania. Výklad náhrady trov konania nesmie obmedzovať, resp. brániť v reálnom uplatnení základného práva zaručeného v čl. 20 ods. 1 ústavy a v čl. 1 Dodatkového protokolu.).

Argument o navyšovaní trov zjavne neobstojí. Každý účastník musí počítať s tým, že v súdnom konaní môže neuspieť a najtypickejším negatívnym následkom v takomto prípade je náhrada trov konania protistrane, ale aj vedľajšiemu účastníkovi, ktorý vystupuje na jej podporu. Niet dôvodu na výnimku u profesionálnych právnických osôb zaoberajúcich sa vymáhaním pohľadávok.

Ochrana spotrebiteľa súvisí s kvalitou života a jej podoby môžu byť rozmanité. Nemusi ísť výlučne o agendu neprijateľných podmienok (smernica Rady 93/13 EHS), či nekalých obchodných praktík (smernica EP 2005/29), ale o celú škálu rozmanitých vzťahov dopadajúcich na bežných ľudí.

Občiansky súdny poriadok v ust. § 24 a nasl. umožňuje každému účastníkovi dať sa zastúpiť v konaní zástupcom, ktorého si zvolí. Takýmto zástupcom môže byť i advokát. Občiansky súdny poriadok vo svojich ustanoveniach pritom nevylučuje, aby účastník odborne spôsobilý uplatňovať svoje záujmy v konaní pred súdom sa nemohol dať zastúpiť zástupcom a aby len z tohto dôvodu mu nemala byť priznaná náhrada trov vzniknutých v súvislosti s právnym zastupovaním. U právnických osôb zameraných na kolektívnu ochranu práv môže ísť o rôzne záujmové zameranie a dokonca špecializáciu (napr. bytové spotrebiteľské veci, finančný trh a iné). Služba advokáta je pochopiteľná a logická, pretože úspech v súdnom konaní je determinovaný nielen tým, kto a aké právo má (hmotnoprávny aspekt), ale aj schopnosťou toto právo uplatniť (procesnoprávny aspekt). Náklady s tým spojené sú v zásade účelné. Vyššie uvedené sa v plnej miere vzťahuje tiež na možnosť vedľajšieho účastníka dať sa zastupovať v konaní advokátom. Nemožno súhlasiť s názorom, že občianske združenie, ktoré bolo založené na ochranu práv spotrebiteľa, musí vo svojej podstate samo o sebe zabezpečovať aj právne služby a ochranu práv spotrebiteľa po právnej stránke. Zabezpečenie právneho zástupcu z radov advokátov je plne v súlade s plnením účelu a poslania tohto občianskeho združenia, pretože najmä v súčasnosti, pri komplikovanej právnej úprave a často meniacej sa legislatíve, pri potrebe naštudovania a zvládnutia noriem Európskej únie je nepochybné, že zastupovanie kvalifikovaným právnym zástupcom z radov advokátov je nutné a žiaduce, pričom nijakým spôsobom sa takto nespochybňuje podstata a poslanie občianskeho združenia. Práve naopak, ide o prejav zodpovedného a kvalifikovaného prístupu pri ochrane práv spotrebiteľa. V tejto súvislosti je potrebné poukázať tiež na to, že samotný žalobca je v konaní zastúpený advokátskou organizáciou.

Podľa čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie 1. Únia v snahe podporiť záujmy spotrebiteľov a zabezpečiť vysokú úroveň ochrany spotrebiteľov prispieva k ochrane ich zdravia, bezpečnosti a hospodárskych záujmov spotrebiteľov, ako aj k podpore ich práva na informácie, osvetu a vytváranie združení na ochranu ich záujmov.

Niet dôvodu u právnických osôb zameraných na ochranu práv spotrebiteľov vylučovať ich z právnej ochrany, ktorej súčasťou je aj náhrada ich nákladov v občianskom súdnom konaní. Súdna moc v

podstate ani nemá možnosť ako podporiť združenia na účely čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie, ako tým, že sa združeniam prizná náhrada ich nákladov.

Vedľajší účastník poskytol žalovanej kvalifikovanú ochranu. Súd prvého stupňa žalobu v časti prevyšujúcej 181,23 Eur zamietol s poukazom na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu z dôvodu neplatného postúpenia žalovanej pohľadávky a premlčania časti nároku žalobcu. Argumentácia, že vedľajší účastník podáva vyjadrenia bez znalosti prejednávanej veci s automaticky uplatňovanou nedôvodnou námietkou premlčania neobstojí, pretože vedľajší účastník sa k veci vyjadril až po tom, ako mu bola doručená žaloba spolu s prílohami. Vyjadrenie vedľajšieho účastníka k žalobe zo dňa 25.11.2014 nie je možné považovať za formulárové. Ide o individualizované podanie, v ktorom sú výslovne vo vzťahu k predmetnému konaniu špecifikované skutočnosti (napr. výška splátky, uvedenie počtu nepremľčaných splátok), na základe ktorých vedľajší účastník vyhodnotil žalobu ako nedôvodnú. Pokiaľ činnosť vedľajšieho účastníka viedla k sledovanému cieľu, nie je možné hodnotiť ju ako neúčelnú, a to aj za takého stavu, že súd je z úradnej moci povinný prihliadať na premlčanie nároku dodávateľa, resp. na existenciu neprijateľných zmluvných podmienok.

Za tohto stavu odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti ako vecne správny v zmysle § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O trovách odvolacieho konania bolo rozhodnuté postupom podľa § 224 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p. a § 151 ods. 1 O.s.p..

Žalobca v odvolacom konaní úspešný nebol a úspešná žalovaná ako ani vedľajší účastník vystupujúci v konaní na jej podporu si trovy odvolacieho konania neuplatnili, žiadne trovy odvolacieho konania im zo spisu nevyplývajú, preto odvolací súd rozhodol tak, že náhradu trov odvolacieho konania účastníkom ani vedľajšiemu účastníkovi nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.